

## **ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

**до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2025 рік” щодо підтримки населення, яке проживає в районах, що зазнали значних негативних наслідків через ведення бойових дій, в доступі до комунальних послуг під час опалювального сезону”**

### **1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту**

Внаслідок триваючої збройної агресії російської федерації п'ять областей України – Чернігівська, Запорізька, Полтавська, Сумська та Харківська – систематично зазнають масованих обстрілів критичної інфраструктури. У цих регіонах фіксуються найтриваліші та наймасштабніші відключення електроенергії, тепла та водопостачання, що суттєво впливає на умови проживання населення й призводить до зростання витрат домогосподарств на базові комунальні послуги.

Уразливою є насамперед частина домогосподарств із низьким доходом, які не в змозі оплачувати комунальні послуги в умовах різкого погіршення енергетичної ситуації. Накопичення боргів та ризик відключень створює загрозу гуманітарної кризи під час осінньо-зимового періоду.

З огляду на виключні обставини воєнного часу, законопроектом пропонується тимчасово запровадити мораторій на нарахування плати за комунальні послуги (крім послуг з управління побутовими відходами) для найбільш постраждалих домогосподарств із низьким рівнем доходу.

Необхідність прийняття законопроекту обумовлена потребою держави негайно забезпечити соціальний захист громадян, які проживають у регіонах, що зазнають найбільших негативних наслідків російських обстрілів та руйнування енергетичної інфраструктури.

### **2. Мета і завдання законопроекту**

Метою законопроекту є забезпечення гарантованого доступу населення в окремих областях України до комунальних послуг у період інтенсивних обстрілів та обмежених можливостей енергосистеми шляхом тимчасового звільнення малозабезпечених домогосподарств від нарахування плати за такі послуги.

Завдання законопроекту:

запобігання накопиченню боргів населення за комунальні послуги в умовах війни;

зменшення соціальної напруги в регіонах, що найбільше постраждали від бойових дій;

гарантування безперервного надання комунальних послуг виконавцями за рахунок компенсації з Державного бюджету України.

### **3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту**

Проектом Закону пропонується:

установити мораторій на нарахування плати за комунальні послуги (крім управління побутовими відходами) на період з дня набрання чинності Законом і до 30 квітня 2026 року для таких категорій побутових споживачів:

1) побутові споживачі, які проживають у Чернігівській, Запорізькій, Полтавській, Сумській, Харківській областях,

2) побутові споживачі, які проживають в інших областях, за умови, що середньомісячний сукупний дохід сім'ї (домогосподарства) не перевищує двох розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік;

передбачити компенсацію витрат, понесених виконавцями комунальних послуг у зв'язку з дією мораторію, за рахунок коштів Державного бюджету України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

внести зміни до додатку № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» з метою виділення 17 430 648,8 тис. грн на відповідну бюджетну програму;

забезпечити фінансування шляхом перерозподілу видатків, що не є пріоритетними в умовах воєнного стану (витрати на ремонт доріг, утримання Офісу Президента України, апаратів Мін'юсту та Міненерго тощо).

#### **4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання**

У сфері регулювання комунальних послуг та бюджетних правовідносин діють: Бюджетний кодекс України; Закон України «Про житлово-комунальні послуги»; Закон України «Про Державний бюджет України на 2025 рік»; інші нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України щодо формування тарифної політики та механізмів компенсацій.

Запропоновані зміни узгоджуються з чинним законодавством України та не суперечать його принципам.

#### **5. Фінансово-економічне обґрунтування**

Положення законопроекту є збалансованими, оскільки нові бюджетні видатки пропонується фінансувати за рахунок скорочення інших бюджетних програм.

#### **6. Очікувані правові та соціальні наслідки прийняття законопроекту**

Прийняття законопроекту дозволить:

забезпечити соціальний захист найбільш уразливих категорій населення в регіонах, що зазнають інтенсивних обстрілів;

запобігти утворенню заборгованості за комунальні послуги та зменшити фінансовий тиск на малозабезпечені сім'ї;

стабілізувати роботу виконавців комунальних послуг шляхом своєчасної компенсації з бюджету;

підвищити рівень енергетичної безпеки та зменшити ризики гуманітарних криз в умовах зими;

сприяти підтримці базових умов життя у громадах, що перебувають під значним ракетно-артилерійським тиском..

**Народні депутати України**



ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ  
Підписувач: Разумков Дмитро Олександрович  
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000978D2E007FE0DC00  
Дійсний до: 18.12.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України  
Ід9/1-2025/262688 від 14.11.2025



2055920